5.3.3 Podpora rozvoje jazykové, informační a přírodovědné gramotnosti

Výběrové zjišťování dosažené úrovně jazykové, informační a přírodovědné gramotnosti bylo na středních školách doplněno dotazníky pro učitele vybraných vyučovacích předmětů. Do vzorku pro výběrové zjišťování byli zahrnuti žáci 3. ročníků maturitních oborů vzdělání. Necelou polovinu ve vzorcích pro každou z gramotností tvořili žáci oboru gymnázium.

5.3.3.1 Jazyková gramotnost

Do výběrového zjišťování bylo zapojeno 12 890 žáků (z toho 703 se SVP) z 238 středních škol. Průměrná úspěšnost byla 65 %. Průměrný výsledek za žáky všech zahrnutých škol v zásadě odpovídá očekávání (67 %), nicméně je třeba vzít v potaz, že průměrná úspěšnost žáků oboru Gymnázium byla o 17 procentních bodů vyšší než žáků ostatních oborů (nejnižší průměrnou úspěšnost měli žáci zemědělských a zdravotnických oborů). S ohledem na to je nutné konstatovat, že průměrné výsledky žáků negymnaziálních studijních oborů zůstaly výrazně za očekáváním a vzhledem k důležitosti jazykové vybavenosti žáků pro jejich budoucí profesní uplatnění se jedná o výrazně negativní zjištění. Chlapci byli o 5 procentních bodů úspěšnější než dívky. Součástí výběrového zjišťování byl dotazník pro žáky, ve kterém žáci například uváděli, jak často ve výuce jiných předmětů než cizího jazyka používají studijní materiály v cizím jazyce. Až na žáky skupiny oborů Hotelnictví a Podnikání více než polovina žáků uvedla, že uvedené materiály používá nejvýše jednou týdně. Výběrové zjišťování doprovázel také dotazník pro učitele, ve kterém více než čtyři pětiny učitelů cizích jazyků uvedly, že ve výuce jiných předmětů jejich kolegové využívají studijní materiály v cizím jazyce nejvýše jednou týdně. Dvě pětiny oslovených učitelů uvedly, že ke zvýšení jazykové gramotnosti žáky by přispěla vyšší dotace hodin výuky cizích jazyků.

Více informací viz zpráva *Rozvoj jazykové gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2016/2017.*

5.3.3.2 Informační gramotnost

Výběrového zjišťování dosažené úrovně informační gramotnosti se zúčastnilo 13 241 žáků (z toho 440 se SVP) z 227 škol. Průměrná úspěšnost byla 66 % – výsledek odpovídající očekávané hodnotě svědčí o tom, že při rozvoji prakticky upotřebitelných dovedností zahrnutých v informační gramotnosti školy pracují se žáky odpovídajícím způsobem a s efektivním dopadem (jakkoli se za obecně přijatelnou průměrnou hodnotou skrývají i žáci s výrazně podprůměrným výsledkem). Žáci oboru Gymnázium dosáhli průměrné úspěšnosti jen o 9 procentních bodů vyšší než žáci ostatních oborů vzdělání. Nejnižší průměrnou úspěšnost měli žáci ze skupin oborů Hotelnictví a Podnikání a zdravotnických oborů. Chlapci byli o 7 procentních bodů úspěšnější než dívky. Dotazník pro žáky obsahoval otázky zjišťující využívání digitálních technologií. Z výsledků plyne, že tři čtvrtiny žáků využívají informační technologie ke komunikaci se svými učiteli jen ojediněle nebo vůbec a dvě pětiny žáků používají ve škole informační technologie k výuce nejvýše jedenkrát týdně. V samostatném dotazníku 95 % učitelů uvedlo, že je spokojeno s četnosti využívání informačních technologií ve výuce, více než polovina učitelů uvedla, že častější využívání by již nebylo přínosem.

Více informací viz zpráva *Rozvoj informační gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2016/2017.*

5.3.3.3 Přírodovědná gramotnost

Dosažená úroveň přírodovědné gramotnosti byla zjišťována u 13 025 žáků (z toho 461 žáků se SVP) z 231 škol. Průměrná úspěšnost žáků byla 64 %. Podobně jako u jazykové gramotnosti je celkový průměrný výsledek sice jen mírně pod očekávanou hodnotou, jelikož ale žáci oboru Gymnázium byli o 15 procentních bodů úspěšnější než žáci ostatních oborů, je nutné